

Här Claude Wiseler

President vun der Deputéierte Chamber

19, um Krautmaart

L-1728 Lëtzebuerg

Lëtzebuerg, de 14. August 2025

Här President,

esou wéi d'Chambersreglement et virgesäit, bieden echlech, dës parlamentaresch Fro un den Här Educatiounsminister weiderzeleeden.

Am Gesetz vum 29. August 2017 iwwert d'Kannerbetreung ass festgehalen, wéi eng Konditiounen eng Crèche erfëlle muss, fir vun de Bonge fir ausserschoulesch Kannerbetreung (chèque-service accueil) kënnen ze profitéieren. Des Konditiounen sinn ënnert anerem:

- datt an enger Crèche op d'mannst eng Persoun am erzéieresche Beräich schaffe muss, déi den Niveau C1 am Lëtzebuergesch virweise kann;
- datt eng Offer fir 40 Stonnen Lëtzebuergesch pro Woch virgesinn ass;
- datt d'Lëtzebuerger Sprooch an den alldeeglechen an „usuellen“ Aktivitéiten vun der Crèche benotzt gëtt.

A leschter Zäit ass eis awer (erëm) zu Ouere komm, datt a verschidde Crèchen keen oder kaum Lëtzebuergesch geschwat gëtt.

An deem Kontext hunn ech folgend Froen un den Här Minister:

1. Kann den Här Minister confirméieren, datt a verschidde Crèchen vum Land nach ëmmer keen oder kaum Lëtzebuergesch geschwat gëtt? Wa jo, leien Zuele vir, déi beleeën, a wéi ville Crèchen Lëtzebuergesch an deem Mooss benotzt gëtt, wéi et vum mentionéierte Gesetz virgeschriwwen ass?
2. Wéi vill Persounen schaffen am Ganzen an der Kannerbetreung an alle Crèchen, déi vum System vun de Bonge fir ausserschoulesch Kannerbetreung (chèque-service accueil) profitéieren? Wéi vill vun deenen hunn op d'mannst den Niveau C1 am Lëtzebuergesch?
3. Ass et nach ëmmer esou, wéi den Här Minister a senger Äntwert vum 12. Januar 2021 op meng parl. Fro Nr. 3300 confirméiert hat, datt de Ministère keng prezis Donnéeën doriwwer huet, ob déi Kanner, déi mat der Crèche fäerdeg sinn an an de Precoc wieselen a vun doheem aus kee Lëtzebuergesch schwätzen, eis Nationalsprooch an de Crèchen op d'mannst usazweis geléiert hunn? Wa jo, ass geplangt, an Zukunft ze testen, ob d'Kanner no der Crèche, wann se an de Precoc ginn, Lëtzebuergesch kënnen?
4. Wéi vill Kontrolle betreffend dat korrekt Benotze vum Lëtzebuergesch goufen an de Crèchen an de Joren 2021 bis 2025 gemaach? Si bei dëser Kontrolle Verstéiss géint d'Gesetz festgestallt ginn? Wa jo, wéi vill an a wéi ville Crèchen? Wat fir Moossnamen huet de Ministère an deene Fäll ergraff?

5. Plangt d'Regierung Gesetzesännerungen oder aner Initiativen, fir sécherzestellen, datt d'Lëtzebuergesch-Flicht an de Crèchen an Zukunft och wierklech agehale gëtt?

Mat déiwem Respekt,

A handwritten signature in blue ink, consisting of a stylized 'K' followed by 'eup'.

Fred Keup
Deputéierten

**Äntwert vum Minister fir Educatioun, Kanner a Jugend, Claude Meisch, op d'parlamentaresch Fro
Nr. 2778 vum honorabelen Deputéierte Fred Keup**

- 1. Kann den Här Minister confirméieren, datt a verschiddene Crèchë vum Land nach ëmmer keen oder kaum Lëtzebuergesch geschwat gëtt? Wa jo, leien Zuele vir, déi beleeën, a wéiville Crèchë Lëtzebuergesch an deem Mooss benotzt gëtt, wéi et vum mentionéierte Gesetz virgeschriwwen ass?**

Bildungs- a Betreuungsstrukturen, déi Kanner am net-schoufflichtegen Alter encadréieren a Prestataire vum Chèque-service accueil (CSA) wëlle ginn, mussen sech am Kader vum Programm fir méisproocheg Bildung (EPL) un eng Rei vu Voraussetzungen halen. Dës Strukture si verpflichtet, e pedagogesch Konzept fir déi méisproocheg Erziéung am Alldag virzeleeën an eng Referenzpersoun ze bestëmmen, déi, duerch speziell Formatiounen ënnerstëtzt, d'Koordinatioun vun der méisproocheger Bildung iwwerhëlt an d'Qualitéit an d'Kohärenz vun der Sproocheförderung assuréiert. Zousätzlech muss op d'mannst eng Persoun vum Betreuungspersonal Lëtzebuergesch um Niveau C1 beherrschen a fir mindestens 40 Stonnen d'Woch disponibel sinn. Weiderhi müssen d'Strukture garantéieren, datt d'Lëtzebuergesch fir e Minimum vu 40 Stonnen d'Woch am Alldag agebonne gëtt, andeems et konsequent an d'Aktivitéiten an an de Sproochgebrauch integréiert gëtt.

De Ministère fir Educatioun, Kanner a Jugend (MENJE) huet keen direkten Abléck an déi aldeeglech Praxis vun de Strukturen. Kontrolléiert gëtt awer am Virfeld, ob all gesetzlech Konditiounen erfëllt sinn, éier eng Struktur als CSA-Prestataire unerkannt gëtt. Donieft féiert de MENJE am Kader vum EPL och net ugekënnegt Kontrollen duerch, bei deenen d'Konformitéit mat de gesetzleche Bestëmmunge gepréift gëtt.

Sollt dobäi e Manktem festgestallt ginn, gëtt dësen opgegraff, an d'Gestionnaire mussen Moosnamen huelen, fir eng qualitativ héichwäerteg Sproocheförderung ze garantéieren.

- 2. Wéi vill Persounen schaffen am Ganzen an der Kannerbetreuung an alle Crèchen, déi vum System vun de Bonge fir ausserschoulesch Kannerbetreuung (chèque-service accueil) profitéieren? Wéi vill vun deenen hunn op d'mannst den Niveau C1 am Lëtzebuergesch?**

Wat d'Unzuel u Persounen ugeet, déi an de Bildungs- a Betreuungsstrukture fir Kanner tëschent 0-4 Joer schaffen, kann den Educatiounsministère just Zuelen nenne vu Strukturen, déi eng Konventioun mam MENJE hunn. Do louch d'Zuel vum Personal am Joer 2023 bei ronn 3.200 Persounen. Bei den net konventionéierte Privatstrukturen huet de MENJE keng detailléiert Vue op d'Gesamtzuel vum Personal.

Wat de Kenntnisstand am Lëtzebuergesch ugeet, verfüügt de MENJE net iwwer genee Zuelen, wéi vill Persounen en Niveau C1 hunn. De Gestionnaire ass verpflichtet, op d'mannst eng Persoun mat dësem Niveau anzustellen; et bleift him awer fräi, och méi Mataarbechter mat dësem Niveau anzustellen. Verschidde Gestionnairen ënnerstëtzen hiert Personal schonn zousätzlech duerch geziilt Lëtzebuergeschcoursen. Dëst Engagement weist de klere Wëllen am Secteur, aktiv zu enger qualitativ héichwäerteger Sproocheförderung bäizedroen. Fir dës Dynamik nach ze stäerken, schafft de MENJE

un engem Projet, deem et dem Betreuungspersonal erméigleche soll, gratis u Lëtzebuergeschcoursen deelzehuelen, déi op de Secteur zougeschniddene sinn.

- 3. Ass et nach ëmmer esou, wéi den Här Minister a senger Äntwert vum 12. Januar 2021 op meng parl. Fro Nr. 3300 confirméiert hat, datt de Ministère keng prezis Donnéeën doriwwer huet, ob déi Kanner, déi mat der Crèche fäerdeg sinn an an de Precocé wiesselen a vun doheem aus kee Lëtzebuergesch schwätzen, eis Nationalsprooch an de Crèchen op d'mannst usazweis geléiert hunn? Wa jo, ass geplangt, an Zukunft ze testen, ob d'Kanner no der Crèche, wann se an de Precocé ginn, Lëtzebuergesch kënnen?**

Eng Etude vum LUCET (2023), déi sech op Donnéeën aus dem standardiséierte Schoulmonitoring ÉpStan baséiert, huet e positiven Zesummenhang tëschent dem Crèche-Besuch an de Kompetenzen am Lëtzebuergesch nogewisen. Kanner, déi eng Crèche besicht hunn, hunn um Ufank vum Cycle 2.1 besser Sproochkompetenzen am Lëtzebuergesch wéi déi, déi keng Crèche besicht hunn. Besonnesch Kanner aus net-lëtzebuergeschsproocheger Famillje profitéieren heivun. Domat gëtt confirméiert, datt Crèchen eng wichteg Roll bei der fréier Sproocheförderung spillen.

Gläichzäiteg bleift et richtig, datt d'Kompetenze vun de Kanner beim Iwwergang an de Precocé net standardiséiert getest ginn. Déi éischt systematesch Donnéeë stinn ab dem Cycle 2.1 zur Verfügung. Zil an de Crèchen ass et, d'Kanner fréi mam Lëtzebuergesch ze familiariséieren, dofir si systematesch Erhiewunge vum Lëtzebuergeschniveau beim Iwwergang an de Précoce ausserhalb vum bestoende Schoulmonitoring aktuell net virgesinn.

- 4. Wéi vill Kontrolle betreffend dat korrekt Benotze vum Lëtzebuergesch goufen an de Crèchen an de Joren 2021 bis 2025 gemaach? Si bei dëser Kontrolle Verstéiss géint d'Gesetz festgestallt ginn? Wa jo, wéi vill an a wéi ville Crèchen? Wat fir Moossnamen huet de Ministère an deene Fäll ergraff?**

D'gesetzlech Ufuerderunge fir d'Benotze vum Lëtzebuergesch an de Bildungs- a Betreuungsservicer fir kleng Kanner, déi an dëser parlamentarescher Fro zitéiert gi sinn, si fest am Artikel 25, Paragraf 1, Buschtaf g vun der *Loi modifiée du 4 juillet 2008 sur la Jeunesse* verankert. Esou gesäit d'Gesetz kloer vir, datt d'Lëtzebuergesch an dëse Strukturen eng wichteg Roll spillt.

Zanter 2021 goufen am Ganzen iwwer 1.300 Kontrollen duerchgefouert. An der grousser Majoritéit vun de Fäll hu sech d'Strukture konform gewisen. Nëmme an enger limitéierter Unzuel vu Fäll – 24 am Total, déi 17 Strukturen betraff hunn – goufe Verstéiss géint dës Bestëmmunge festgestallt.

An esou Fäll kréien d'Strukture eng Frist, fir déi néideg Korrektiounen ëmzesetzen. Sollt dat net geschéien, kann d'finanziell Hëllef fir d'Méisproochegkeet suspendéiert oder gestrach ginn, respektiv ee Remboursement gefuerdert ginn.

Déi grouss Majoritéit vun de Strukturen konnt sech awer am Kader vun der Prozedur konforméieren, sou datt keng weider Moossnamen néideg waren. D'Haaptzil vum MENJE bleift et, de Kanner e qualitativ héijen Zougang zur Lëtzebuergescher Sprooch ze garantéieren.

- 5. Plangt d'Regierung Gesetzesännerungen oder aner Initiativen, fir sécherzestellen, datt d'Lëtzebuergesch-Flicht an de Crèchen an Zukunft och wierklech agehale gëtt?**

Den Educatiounsministère plangt zousätzlech Mesurë fir déi bestoend Bestëmmunge geziilt ze ënnerstëtzen. An Zesummenaarbecht mam Institut national des langues Luxembourg (INLL) ginn ab September nei Coursen ugebueden, déi d'Kompetenze vum Personal am Lëtzebuergesch ausbauen

an d'Sécherheet am praktesche Gebrauch stäerke sollen. Sou kritt d'Personal déi néideg Mëttel, fir d'Sprooch konsequent an den Alldag mat de Kanner integréieren ze kënnen.

Zousätzlech gëtt, ënner anerem an Zesummenaarbecht mam Zenter fir d'Lëtzebuerger Sprooch, pedagogesch Material entwéckelt, dat dobäi ënnerstëtze soll, d'Lëtzebuerger an de verschiddenen Aktivitéite vum Alldag nach méi staark anzebannen an esou d'Sproochentwicklung vun de Kanner optimal ze fërderen.

Mat dësen Initiative soll séchergestallt ginn, datt déi gesetzlech Voraussetzungen net nëmme formell erfëllt ginn, mä och am prakteschen Alldag eng konkret a lieweg Ëmsetzung fannen.

Lëtzebuerg, de 16. September 2025

De Minister fir Educatioun,
Kanner a Jugend

(s.) Claude MEISCH